

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 08-50814918

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2024-04-18

Remiss av förslag till ny avfallsplan för Stockholms 2025-2030

Svar på remiss om Avfallsplan för Stockholms stad, dnr
24NM4.

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens
tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stads avfallsplan har reviderats och skickats ut på
remiss. Stockholm ska enligt Miljöbalken ha en avfallsplan som
beskriver hur avfallshanteringen ser ut i dagsläget, vilka mål staden
har samt åtgärdsförslag för att nå målen.

Förslag på ny avfallsplan sträcker sig mellan år 2025-2030 och
innefattar revideringar av den befintliga planen utifrån ny och
kommande lagstiftning tillsammans med skarpare krav från globala,
nationella, regionala samt stadens egna klimat- och miljömål.

Avfallsplanen består av fyra huvudmål som har delats upp i mer
detaljerade delmål. Varje delmål har åtgärder för att uppnå målen
med utsedd ansvarig eller ansvariga part. Nytt för avfallsplanen är
tydligt framtagna indikatorer för uppföljning.

Förvaltningens synpunkter på avfallsplanen är främst kopplade till
de frågor som rör förvaltningens egna eller gemensamma ansvar för
avfallshantering.

Bakgrund

Kommunfullmäktige gav avfallsnämnden i uppdrag att revidera
stadens avfallsplan. Arbetet med planen har genomförts av
Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) i samverkan med andra
bolag och förvaltningar inom staden. Förslaget till ny avfallsplan
har skickats på remiss till olika instanser (se bilaga B) samt ställs ut
på SVOAs huvudkontor i Ulvsunda.

Förvaltningen tog emot remissen den 12 mars 2024 och svar ska skickas senast till SVOA den 19 april 2024. Förvaltningen har beviljats anstånd till den 25 april.

Ärendet

Enligt miljöbalken ska alla kommuner ha en avfallsplan som omfattar samtliga avfallsslag och vilka åtgärder som behövs för att hantera avfallet på ett miljö- och resursmässigt lämpligt sätt.

Avfallsplanen utgör en del av kommunens renhållningsordning. Den andra delen består av föreskrifter. Avfallsplan och föreskrifter antas av kommunfullmäktige och kan förnyas vid olika tillfällen.

Avfallsplanens syfte är att beskriva nuläge och mål för avfallshantering i staden samt hur arbetet med att minska avfallsmängden och risker kopplat till avfall ska utföras.

Förslag på ny avfallsplan sträcker sig mellan år 2025-2030 och innefattar revideringar av den befintliga planen utifrån ny och kommande lagstiftning. Till grund för avfallsplanen ligger även de globala målen i Agenda 2030 och de nationella miljömålen samt att planen har koppling till flera av stadens styrdokument såsom Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023.

På grund av den något längre planperioden på sex år kommer en halvtidsuppföljning genomföras under våren 2028 för att säkerställa att staden är på rätt väg för att nå målen 2030. I samband med uppföljningen aktualiseras delmål och åtgärder.

Planen består av fyra huvudmål som har delats upp i mer detaljerade delmål. Varje delmål har åtgärder för att uppnå målen med utsedd ansvarig eller ansvariga part. Nytt för avfallsplanen är tydligt framtagna indikatorer för uppföljning.

Planen djupdyker även inom tre olika områden vilka beskrivs nedan.

Förebyggande av avfall

Det första området är att förebygga att avfall uppstår, dels genom minskad eller genomtänkt konsumtion, genom att dela och låna ut eller genom att återbruka eller reparera varor.

Figur 1. EUs avfallshierarki, avfallstrappan.

Plast och plastavfall

Plast är svårt att återvinna och kan innehålla skadliga ämnen. Här kan staden arbeta med att ändra inköp och användning av plastartiklar till annat material för att minska mängden avfall.

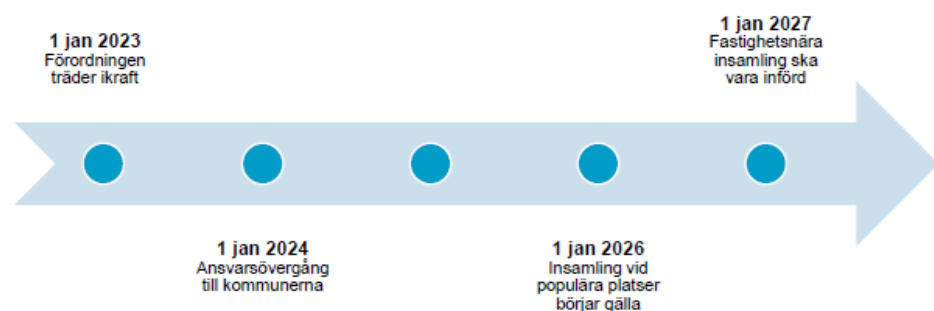
Förpackningar

Inom förpackningsförordningen finns det nya bestämmelser som kommer att ha konsekvenser för stadsdelsnämnderna:

2024- kommunen ansvarar för insamling av förpackningar från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll eller som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling.

2026- kommunen ansvarar för insamling av förpackningar vid populära platser som torg, parker och andra ytor där större mängder förpackningsavfall kan antas uppstå.

2027- fastighetsnära insamling ska vara införd för alla hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll.

Figur 2. Enkel tidslinje för de viktigaste datumen i förpackningsförordningen.

Mål och delmål för planperioden

I avfallsplanen föreslås fyra huvudmål med tillhörande, mer detaljerade, delmål. Av delmålen har 18 av dem åtgärdsförslag där stadsdelsnämnden har delansvar eller huvudansvar.

Sammantaget handlar åtgärderna om kommunikation, avfallsförebyggande åtgärder och sortering av avfall på arbetsplatsen samt användning av delningsplattformar. En handlingsplan ska tas fram med stadsdelsnämndernas stöd för arbetet med att förebygga avfall och öka sorteringen av avfall samt att en kompetenshöjning om cirkulär upphandling föreslås införas.

Åtgärdsförslagen berör olika områden, såsom etablering och kommunikation av källsortering i förvaltningens parker, informationsinsatser i förvaltningens verksamheter för att minska inköp, användning och avfallshantering av engångsartiklar, speciellt i plast. Stadsdelsnämnderna har även ett utpekat huvudansvar för att genomföra åtgärder för att minska matsvinnet samt årlig uppföljning.

De föreslagna indikatorer där stadsdelsnämnderna berörs särskilt är följande:

- Beställda förbrukningsartiklar i plast av stadens egna verksamheter (kg alt ton)
- Genomsnittligt antal skräpföremål per 10 kvm (antal), där statistiken tas från årliga skräpmätningar som genomförs i *minst* tre stadsdelar enligt standardiserad metod från SCB
- Andelen stockholmare som är mycket eller ganska nöjda med skötsel och städning av parker och naturområden (%), från stadens medborgarenkät
- Nöjdhet med hur rent och snyggt det är vid återvinningsstationerna (%), från SVOAs kundundersökning

Ärendets beredning

Remissvaret har beretts av inom Administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att staden reviderar avfallsplanen för att säkerställa att planeringsinriktningen är anpassad efter dagens förutsättningar och nya innovationer och arbets sätt. Delmålen med åtgärder och ansvarig part är tydligt beskrivna.

Förvaltningen ser fram emot åtgärden: *Informera stockholmarna om vad producentansvarsorganisationer gör av insamlat material* då detta kan motivera både verksamma och allmänheten kring fortsatt sortering och hantering av avfall. Informationen bör även beskriva och påvisa hur den regelbundna uppföljningen sker och beskriva nyttan av att sortera sitt skräp.

Förvaltningen önskar ett tydligare ansvar från stadens egna fastighetsbolag kring utformning, innehåll och förvaltning av miljörum. Detta är bristande i dagsläget vilket omöjliggör exempelvis hämtning av matavfall från stadens egna verksamheter.

Förvaltningen arbetar redan aktivt med att sänka matsvinnet i några av verksamhetsområdena. Att skala upp arbetet innebär ett ökat resursbehov.

Förvaltningen har beviljats klimatinvesteringsmedel för att anlägga källsorteringsfraktioner i sex av stadsdelsområdets parker enligt avfallsplan och kommande lagstiftning. Förvaltningen ser även behov av anläggning av källsortering i fler parker den kommande treårsperioden.

Arbetet med åtgärderna i avfallsplanen skulle underlättas om det fanns en tydlig kontaktperson på SVOA för frågor kring avfallsplanens delmål, och föreslagna åtgärder.

Barnrättsperspektiv

Avfallsplanens kopplar till många av Agenda 2030 målen och syftar till att motverka att skräp som microplaster sprids i naturen. Avfallstrappan och ett cirkulärt flöde av resursanvändning är båda vägledningar för att uppnå en mer hållbar framtid med giftfri och god utomhus miljö för nästa och kommande generationer.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev avfallsplan
2. Bilaga A Avfallsplan 2025 till 2030 utställningsversion
3. Bilaga A1 Sammanställning av alla åtgärder och ansvariga
4. Bilaga A2 Avfallshanteringen i Stockholms stad
5. Bilaga A3 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall i stockholm stad
6. Bilaga A4 Uppgifter om nedlagda deponier i Stockholms stad
7. Bilaga A5 Halvtidsuppföljning Avfallsplan för Stockholm 2021-2024
8. Bilaga A6 Relaterade lagar, förordningar, strategier och mål

9. Bilaga B Sändlista remissinstanser avfallsplan 2025-2030

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-04-03
Anna Larsson, Avdelningschef	2024-04-02